

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 27 kwietnia 2021 r.

ZP-KNPS.431.6.12.2021.AK

Pani
Alicja Pawlus
Dyrektor
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świerzawie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 22, 23 i 24 lutego 2021 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerzawie zwanym dalej „M-GOPS”, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 22 lutego 2021 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 21 grudnia 2020 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2021 r.

Jednostką kieruje Pani Alicja Pawlus, zatrudniona na stanowisku Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerzawie od 29.02.2008 r. do 25.09.2019 r., a od 26.09.2019 r. na stanowisku Dyrektora Ośrodka.

Pani Alicja Pawlus ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 6 kwietnia 2021 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerzawie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),

- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Ośrodka na podstawie Zarządzenia Nr 0151/27/2010 z dnia 4 maja 2010 r. Burmistrza Miasta i Gminy Świerzawa wydawał decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 i 15 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie było wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15).

Gmina Świerzawa nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),

- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym (pkt 3),
- realizacji programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina Świerzawa nie realizuje zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie było wniosków o udzielenie pomocy w tej formie.

Gmina Świerzawa w okresie objętym kontrolą nie opracowywała i nie realizowała projektów socjalnych (pkt 3a).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 ustawy, dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 5, 7, 8 i 9 ustawy dotyczące:

- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody

na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),

– wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9)

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie było wniosków o ww. pomoc.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerzawie koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Dyrektor M-GOPS nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy), ale pracownicy socjalni Ośrodka podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych udzielali informacji w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Ośrodka skierował 10 wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Złotoryi. Pracownicy socjalni udostępniali druki wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz druki wniosków o rentę, świadczenie uzupełniające do organów emerytalno-rentowych. Pomagali w skompletowaniu niezbędnej dokumentacji i wypełnieniu wniosku. (art. 110 ust. 6 ustawy).

Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerzawie składał Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Dyrektor Ośrodka spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Zastępca Dyrektora M-GOPS nie spełnia wymogów w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazanych w art. 122 ust. 1 ustawy - nie posiada specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Powierzenie stanowiska Zastępcy Dyrektora Ośrodka osobie nieposiadającej specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej nie jest działaniem prawidłowym. Zajmująca to stanowisko osoba ma zastępować Dyrektora Ośrodka w czasie jego nieobecności, w zakresie przez Dyrektora zleconym, co zostało określone w podpisanym w dniu 31.10.2019 r. zakresie czynności. Powyższe potwierdza też § 7 ust. 2 Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerzawie o treści: „Dyrektora

Ośrodka w razie jego nieobecności zastępuje Zastępca Dyrektora. (...)", stanowiący załącznik do Uchwały Nr XII/75/2019 Rady Miejskiej w Świerzawie z dnia 29 sierpnia 2019 r. Zastępca Dyrektora jest więc osobą kierującą jednostką organizacyjną pomocy społecznej w rozumieniu art. 122 ust. 1 ustawy, zatem powinna posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 250,00 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni, zatrudnieni w MGOPS, którzy świadczyli pracę socjalną w środowisku.

Ponadto w trakcie analizy akt osobowych Dyrektora, Zastępcy Dyrektora i pracowników socjalnych Ośrodka stwierdzono, że Pani Małgorzata Niżyńska w okresie od 1.11.2019 r. do 31.01.2020 r. na podstawie porozumienia z dnia 31.10.2019 r. i sporządzonego do niego zakresu czynności również z dnia 31.10.2019 r. realizowała, (zajmując stanowisko Zastępcy Dyrektora) dodatkowy zakres obowiązków, który dotyczył zadań pracownika socjalnego, za co otrzymywała dodatek do wynagrodzenia z tytułu pracy socjalnej w wysokości 250,00 zł miesięcznie.

Pani Małgorzata Niżyńska zgodnie z Anekssem do umowy o pracę z dnia 31.10.2019 r. zatrudniona była na stanowisku Zastępcy Dyrektora w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerzawie od dnia 1.11.2019 r. w wymiarze czasu pracy – pełny etat, a nie na stanowisku pracownika socjalnego.

Powyższa praktyka nie jest zgodna z art. 121 ust 3a ustawy, zgodnie z którym pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250,00 zł. W przypadku zatrudnienia w mniejszym wymiarze czasu pracy dodatek przysługuje w wysokości proporcjonalnej do jego czasu.

W świetle wyżej przywołanego art. 121 ust. 3a ustawy stwierdzić należy, że prawo do dodatku przysługuje jedynie pracownikowi socjalnemu posiadającemu kwalifikacje określone w ustawie, zatrudnionemu na stanowisku pracownika socjalnego, starszego pracownika socjalnego, specjalisty pracy socjalnej, starszego specjalisty pracy socjalnej,

głównego specjalisty.

Z uwagi na fakt, że osoba wskazana w protokole, realizująca dodatkowo w okresie od 1.11.2019 r. do 31.01.2020 r. zadania pracownika socjalnego terenowego zatrudniona była na stanowisku Zastępcy Dyrektora M-GOPS w Świerzawie, a nie na stanowisku pracownika socjalnego nie powinna otrzymywać dodatku do wynagrodzenia w wysokości 250,00 zł miesięcznie.

Z tabeli przekazanej przez Główną Księgową M-GOPS w Świerzawie dotyczącej środków otrzymanych z budżetu Wojewody na wypłatę dodatków przysługujących pracownikom socjalnym świadczącym pracę socjalną w środowisku, a w szczególności przeznaczonych na dodatek dla osoby wskazanej w protokole wynika, że Ośrodek w okresie od 1.11.2019 r. do 31.12.2019 r. wypłacił Zastępcy Dyrektora dodatek w łącznej kwocie 500,00 zł z czego 478,68 zł stanowiło kwotę wykorzystanej dotacji otrzymanej z budżetu państwa. Przedmiotowy dodatek dla Ww. wypłacono też w okresie od 1.01.2020 r. do 31.01.2020 r. w wysokości 250,00 zł z czego kwota 239,33 zł pochodziła ze środków budżetu państwa.

W związku z powyższym kwota dodatku wypłaconego w łącznej wysokości 718,01 zł ze środków budżetu państwa jest zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 305) dotacją udzieloną z budżetu państwa wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem i podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 tego artykułu. Zgodnie z art. 169 ust. 5 pkt 1 wyżej przywołanej ustawy odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa nalicza się, począwszy od dnia przekazania z budżetu państwa dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

Dodatek, o którym mowa nie był wliczany do podstawy wynagrodzenia pracowników socjalnych.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Świerzawa zamieszkałą przez 7 294 osób, w tym 190 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2020 r.) i 7 278 mieszkańców, w tym 33 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień 22.02.2021 r.).

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerzawie na dzień kontroli zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych świadczących pracę w środowisku (3 etaty).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej (...) powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku M-GOPS w Świerzawie na dzień kontroli powyższy wskaźnik był spełniony w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W sprawdzonej sprawie dotyczącej udzielenia schronienia stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie Nr 2 (M.K.) w rodzinnym wywiadzie środowiskowym sporządzonym w dniu 14.01.2020 r. przez pracownika socjalnego MOPS w Świdnicy ustalono, że za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku, tj. listopad 2019 r. Strona uzyskała dochód w wysokości 645,00 zł, w sytuacji gdy prawo do zasiłku stałego zostało jej ustalone dopiero w dniu 23.12.2019 r. decyzją znak: ZS/8122/66/2019. W powyższej sytuacji uległa zmianie sytuacja dochodowa Strony, o kwotę większą niż 10% ustawowego kryterium dochodowego, tj. o kwotę 70,10 zł, która ma wpływ na prawo do świadczeń pomocy społecznej od dnia 1.01.2020 r. W związku z powyższym, z uwagi na rozbieżność danych zawartych w wywiadzie z faktyczną sytuacją dochodową Strony, M-GOPS w Świerzawie winien zwrócić się do MOPS w Świdnicy o weryfikację danych zawartych w rodzinnym wywiadzie środowiskowym. Obowiązek organu w tym zakresie wynika z treści art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.), zwanej dalej „k.p.a.”. Przywołany przepis prawa stanowi, że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Powyższe nie miało wpływu na rozstrzygnięcie Ośrodka zawarte w decyzji Nr/MGOPS/B/1/2020 z dnia 30.01.2020 r., którą udzielono Panu M.K. prawa do bezpłatnego pobytu w schronisku. Odpłatność za pobyt orzeczono na podstawie

Uchwały Nr XLV/270/2018 Rady Miejskiej w Świerzawie z dnia 25.10.2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych.

Kontrolujący zwrócili uwagę, że zapis § 4 pkt 1 ww. Uchwały stanowiący, że osoby bezdomne, których dochód nie przekracza 100% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej przebywają w schronisku nieodpłatnie nie jest spójny i adekwatny do treści artykułu 97 ust. 1a ustawy o pomocy społecznej. Przywołana norma prawa stanowi, że w przypadku osoby bezdomnej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie ma zastosowania ust. 1 zdanie drugie (zdanie o treści „osoby nie ponoszą opłat jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego”). Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, opłata nie może być wyższa niż 30% dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może być wyższa niż 50% tego dochodu.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 2 (B.O.) z akt sprawy, w tym wniosku Strony z dnia 16.06.2020 r. o uchylenie decyzji przyznającej zasiłek okresowy wynika, że Ww. wyjeżdża do pracy za granicę – wyjazd początkowo zaplanowany na dzień 17.06.2020 r. nastąpił w dniu 18.06.2020 r. Decyzja z dnia 6.05.2020 r. Nr ZO/8123/185/2020 przyznająca Stronie zasiłek okresowy od dnia 1.05.2020 r. do 30.09.2020 r. w wysokości 350,50 zł m-nie została uchylona decyzją z dnia 18.06.2020 r. Nr ZO/8123/185UD/2020 od 1.07.2020 r. zamiast od 18.06.2020 r. W związku z powyższym powstała nadpłata zasiłku okresowego w wys. 151,88 zł (350,00 zł : 30 dni x 13 dni) za czerwiec 2020 r.

Zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku, gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez

liczbę dni objętych świadczeniem. Osobie przebywającej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przysługuje prawo do świadczeń pomocy społecznej (art. 5 pkt 1 ustawy).

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie Nr 2 (A.Cz.) wywiad środowiskowy został sporządzony w dniu 10.01.2020 r. przez Zastępcę Dyrektora M-GOPS, która dla potrzeb prowadzonej sprawy opieczętowała wywiad pieczęcią: „Starszy specjalista pracy socjalnej” (pieczęcią tą posługiwała się wcześniej, tj. przed zatrudnieniem na stanowisku Zastępcy Dyrektora).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788) pracownik socjalny, przeprowadzając wywiad, bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, mogące mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej im pomocy oraz zgodnie z treścią § 5 rozporządzenia w ramach przeprowadzonego wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy i oceny sytuacji danej osoby lub rodziny i formułuje wnioski z nich wynikające, stanowiące podstawę planowania pomocy. Wywiad to szczególne narzędzie pracy pracownika socjalnego, w którym zawierają się i mają odzwierciedlenie wszystkie wyżej wymienione elementy. Jak zaznaczono w przywołanych przepisach prawa to zadania i rola pracownika socjalnego, a nie Zastępcy Dyrektora.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W rozstrzygnięciach decyzji administracyjnych przyznających zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego w sprawie nr 1 (A.K.) - decyzja Nr 1/ZL/2020 z dnia 27 stycznia 2020 r. i w sprawie nr 2 (K.S.) - decyzja Nr 2/ZL/2020 z dnia 27 stycznia 2020 r., wskazano, że pomoc przyznaje się na remont i naprawę mieszkania, wskazując jednocześnie w uzasadnieniu, że zniszczeniu uległy również sprzęty AGD, meble i odzież. Strony zobowiązały się do przedłożenia faktur za zakupione materiały. Z przedłożonych faktur wynika, że Strony z otrzymanych zasiłków po 3000,00 zł zakupiły odzież, meble i sprzęty AGD, jeden tylko rachunek

(na kwotę 405,37 zł w sprawie nr 1 A.K.) potwierdza zakup materiałów do remontu mieszkania.

Zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. decyzje administracyjne winny zawierać m.in. rozstrzygnięcie. Rozstrzygnięcie jest jednym z najważniejszych składników decyzji i nie jest możliwe jego zastąpienie uzasadnieniem decyzji. Wynika to z władczego charakteru aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony i musi w związku z tym być jednoznaczny i precyzyjny. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym zasady praworządności (art. 6 k.p.a.), jak i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 k.p.a.). Rozstrzygnięcie będące treścią decyzji winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę nałożone. Tylko, bowiem spełnienie powyższej przesłanki może zostać potraktowane jako należyte zrealizowanie przez organ (podmiot wydający decyzję) normy art. 8 k.p.a.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 2 (M.C.) odbiór decyzji znak: MGOPS/SZ/3/2020 z dnia 11 maja 2020 r. został pokwitowany podpisem Strony bez wskazania daty doręczenia.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Zgodnie z art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia (art. 46 § 1 k.p.a.).

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy

bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany.

2. We wszystkich podlegających kontroli sprawach Ośrodek nie dostarczał kopii decyzji właściwemu Oddziałowi Wojewódzkiemu Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zgodnie z art. 54 ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. 2020, poz. 1398 ze zm.) w przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust 1 (czyli decyzji potwierdzającej prawo do bezpłatnego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej) wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy jest obowiązany dostarczyć w terminie 7 dni od dnia jej wydania, kopię tej decyzji właściwemu oddziałowi wojewódzkiemu Funduszu.

W sprawdzonych sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W skontrolowanej sprawie nr 2 (J.G.) decyzja UO/01/2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. została odebrana przez Stronę bez wskazania daty doręczenia.

Analogicznie jak w sprawie dotyczącej przyznania prawa do bezpłatnego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Zgodnie z art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia (art. 46 § 1 k.p.a.). Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany.

W sprawdzonych sprawach dotyczących pomocy rodzinom w formie dożywiania dzieci stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (A.K.), nr 2 (A.T.) i nr 4 (Ł.M.) nie dokonywano zmiany lub uchylecia decyzji przyznających pomoc w formie posiłku r., w sytuacji gdy dziecko zaprzestało naukę stacjonarną w szkole i w okresie tym nie było dożywiane. Powyższa sytuacja dotyczy następujących decyzji:

- Nr 8127/D/39/2020 z dnia 8.09.2020 r. wydanej w sprawie nr 1 (A.K.),
- Nr 8127/D/7/2020 z dnia 10.01.2020 r. oraz Nr 8127/D/47/2020 z dnia 21.09.2020 r. wydanej w sprawie nr 2 (A.T.),
- Nr 8127/D/37/2020 z dnia 7.09.2020 r. wydanej w sprawie nr 4 (Ł.M.).

Zgodnie z art. 14 ustawy w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020, poz. 256 ze zm.). Norma prawna dotycząca zmiany i uchylecia decyzji została określona w art. 155 i 163 k.p.a. Pierwszy z przepisów prawa stanowi, że decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, lub przez organ wyższego stopnia, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleciu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony (...), drugi zaś stanowi, że organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, także w innych przypadkach oraz na innych zasadach niż określone w niniejszym rozdziale, o ile przewidują to przepisy szczególne.

2. We wszystkich podlegających kontroli sprawach, zakończonych decyzjami przyznającymi pomoc w formie posiłku dla dzieci w podstawie prawnej tych decyzji przywoływano art. 17 ust. 1, pkt 5 oraz art. 48 ust. 1, 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej. Pierwszy z przywołanych przepisów prawa stanowi, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, drugi zaś nie obowiązuje od 5.09.2016 r.

Przyznanie pomocy w formie posiłku dla dzieci jest świadczeniem niepieniężnym, dlatego też nie ma zastosowania do tej formy pomocy przywoływany art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy. Właściwym jest pkt 14 tego artykułu.

Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy (Dz. U. z 2015 r., poz. 1310) wprowadzono zmiany, m. in. art. 48, który otrzymał brzmienie: „Osoba lub rodzina

ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona”. Powyższa zmiana weszła w życie z dniem 5.09.2016 r.

Art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna, która powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego; podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (W.W.) w rozstrzygnięciu decyzji nr MGOPS/DPS/25/2020 z dnia 5.11.2020 r. nie wskazano okresu na, który ustala się odpłatność Strony za pobyt w DPS oraz nie uszczegółowiono jaką odpłatność winna wnieść Strona za niepełny miesiąc pobytu, tj. za okres od 14 do 31.10.2020 r.

Zgodnie z art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a. rozstrzygnięcie decyzji winno być sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, tak aby nie powodowało niedomówień i możliwości różnej interpretacji. Ma ono wyrażać rezultat stosowania normy prawa materialnego do konkretnego wypadku, w kontekście konkretnych okoliczności faktycznych i materiału dowodowego. W przypadku decyzji ustalających odpłatność Strony za pobyt w DPS winno wskazywać każdorazowo okres, za który Strona jest zobowiązana do odpłatności i konkretną kwotę, adekwatną do okresu pobytu.

Niezależnie od powyższego stwierdzono, że w decyzjach ustalających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej rozstrzygano również o obowiązku gminy do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca w placówce. W decyzji wydanej w sprawie Nr 2 (A.W.) znak: M-GOPS/DPS/23/2020 z dnia 9.07.2020 r. oraz w decyzji wydanej w sprawie Nr 3 (M.K.) znak: MGOPS/DPS/22/2020 z dnia 9.07.2020 r. wskazano wysokość opłaty wnoszonej przez gminę. W związku z powyższym dokonywano zmiany pierwszej z przywołanych decyzji także w przypadku zmiany kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej, gdy koszt ten miał wpływ na wysokość opłaty wnoszonej przez gminę.

Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1690 ze zm.) zmieniono brzmienie art. 59 ust. 1 ustawy na: *Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę mieszkańca domu za jego pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej*". W związku z powyższym na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy powinna zostać wydana decyzja zawierająca rozstrzygnięcie co do wysokości opłaty obciążającej osobę przebywającą w domu pomocy społecznej.

Przepisy ustawy o pomocy społecznej nie zawierają podstawy do rozstrzygnięcia o obciążeniach gminy na rzecz domu pomocy społecznej, gdyż obowiązek wnoszenia odpłatności przez gminę jest obowiązkiem wynikającym bezpośrednio z przepisów prawa i nie wymaga konkretyzacji poprzez wydanie jakiegokolwiek decyzji administracyjnej.

W zakresie prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor M-GOPS w Świerzawie prowadzenie zajęć w Klubie „Senior +” powierzył opiekunowi Klubu, którego funkcję pełniła Pani Małgorzata Niżyńska – Zastępca Dyrektora w ramach umowy zlecenie zawartej dnia 16.09.2020 r. na okres od 16.09.2020 r. do 31.12.2020 r.

Godziny pracy obydwu jednostek pokrywały się. Ośrodek pracuje bowiem w poniedziałek, wtorek, środę i piątek w godzinach 7.30 – 15.30, w czwartek w godzinach 8.00 – 16.00, a zajęcia w Klubie, według informacji Dyrektora odbywały się w miesiącu wrześniu i październiku 2020 r. dwa dni w tygodniu w godzinach 13.30 – 15.30. Zaistniała sytuacja będzie przedmiotem odrębnego postępowania organu kontrolnego. O jego wynikach Ośrodek zostanie poinformowany odrębnym pismem.

2. W trakcie czynności kontrolnych ustalono również, że M-GOPS w Świerzawie nie zatrudnia osoby na stanowisku Kierownika Klubu „Senior +”.

Zgodnie z częścią IV.2. ust. 8 Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021- 2025 ustanowionego Uchwałą Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. (M.P. z 2021 r., poz. 10) ośrodkiem wsparcia kieruje Kierownik, który może pełnić równocześnie inną funkcję w ośrodku wsparcia (np. terapeuty zajęciowego), w wymiarze odpowiadającym łącznie 1 etatowi w Dziennym Domu „Senior+” lub w wymiarze odpowiadającym czasowi pracy w Klubie „Senior +”.

3. W sprawozdaniu rocznym MRPiPS-3 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2020 r. stwierdzono, że:
- w dziale 1 „Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej” w wierszu 30 „zastępca dyrektora, zastępca kierownika” Ośrodek wykazał 1 osobę zatrudnioną na 0,80 etatu, a w wierszu 57 „ośrodki wsparcia” oraz w wierszu 64 „kluby samopomocy (inne niż wymienione w wierszu 60) 1 osobę zatrudnioną na 0,20 etatu.

Z uwagi na powyższe stwierdzić należy, że dane zawarte w sprawozdaniu nie są spójne ze stanem faktycznym. Ośrodek zatrudniał bowiem Zastępcę Dyrektora w wymiarze 1 etatu, który jednocześnie w ramach zawartej w dniu 16.09.2020 r. umowy zlecenie pełnił funkcję opiekuna Klubu.

Sprawozdawczość przekazywana do wojewody powinna być sporządzana w sposób staranny i rzetelny. W sprawozdaniach winny być wykazywane dane zgodne ze stanem faktycznym (art. 17 ust. 1 pkt 17 ustawy).

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W rozstrzygnięciu sprawdzonych decyzji administracyjnych przyznających pomoc w wysokości do 6 000,00 zł z dotacji celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w formie zasiłku celowego w związku ze zdarzeniem mającym miejsce w dniu 14.10.2020 r. wskazywano, że przyznaje się zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego zamiast na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną. W podstawie prawnej wydawanych decyzji nie wskazywano art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, przywoływano natomiast art. 40 ust. 1-3 zamiast 2 i 3.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy m.in. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną. Wypłata zasiłków celowych z przeznaczeniem na usuwanie strat powstałych w wyniku zdarzeń o charakterze klęski żywiołowej jest uruchamiana po otrzymaniu dotacji pochodzącej z budżetu państwa. Zgodnie z art. 39

ust. 1 ustawy, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Art. 40 ust. 1 i 2 ustawy stanowi natomiast, że zasiłek celowy może być przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek celowy, o którym mowa w ust. 1 i 2, może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi (art. 40 ust. 3 ustawy).

Analogicznie jak w sprawie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego oraz w sprawie dotyczącej odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej decyzje administracyjne, zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. winny zawierać m.in. rozstrzygnięcie, które jest jednym z najważniejszych składników decyzji, w związku z tym musi być jednoznaczne i precyzyjne. Rozstrzygnięcie będące treścią decyzji winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę nałożone.

W sprawdzonych sprawach dotyczących realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. We wszystkich podlegających kontroli sprawach, w podstawach prawnych decyzji przyznających pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób dorosłych, analogicznie jak w podstawach prawnych decyzji przyznających pomoc w formie posiłku dla dzieci, przywoływano art. 48 ust. 1, 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej nie obowiązujące od 5.09.2016 r.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących przyznania pomocy w formie posiłku dla dzieci ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy (Dz. U. z 2015 r., poz. 1310) wprowadzono zmiany, m. in. art. 48, który otrzymał brzmienie: „Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona”. Powyższa zmiana weszła w życie z dniem 5.09.2016 r.

Art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna, która powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa

procesowego; podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zastępca Dyrektora Ośrodka nie posiada specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.
2. Wypłacanie dodatku do wynagrodzenia, o którym mowa w art. 121 ust. 3a ustawy w wysokości 250,00 zł osobie zatrudnionej w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku Zastępcy Dyrektora.
3. Brak dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, dotyczącego sytuacji dochodowej osoby w sprawie przyznania tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.
4. Błędne wskazanie daty od, której uchyla się decyzję w sprawie dotyczącej zasiłku okresowego.
5. Sporządzenie wywiadu środowiskowego przez osobę zajmującą stanowisko Zastępcy Dyrektora.
6. Błędne sformułowanie rozstrzygnięcia decyzji w sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, w sprawie dotyczącej odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej oraz w sprawach dotyczących zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.
7. Brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.
8. Brak uchylecia lub zmiany decyzji w sprawach dotyczących przyznania pomocy w formie posiłku dla dzieci na okres zaprzestania nauki stacjonarnej w szkole.
9. Błędna podstawa prawna w decyzjach dotyczących przyznania pomocy w formie posiłku dla dzieci oraz dotyczących udzielenia pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób dorosłych.
10. Nieprawidłowy sposób doręczenia decyzji administracyjnej Stronie w sprawie dotyczącej potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz w sprawie dotyczącej przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze.

11. Brak doręczenia kopii decyzji administracyjnej w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych właściwemu Oddziałowi Wojewódzkiemu Narodowego Funduszu Zdrowia.
12. Brak zatrudnienia osoby na stanowisku Kierownika Klubu.
13. Nierzetelne sporządzenie sprawozdania MRPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2020 r.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Na stanowisku Zastępcy Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej zatrudniać osoby posiadające specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).
Termin wykonania: do 30 września 2021 r.
2. Dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250,00 zł wypłacać pracownikom socjalnym zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do których podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki. W przypadku zatrudnienia w mniejszym wymiarze czasu pracy dodatek wypłacać w wysokości proporcjonalnej do jego czasu.
Dodatek do wynagrodzenia wypłacony w okresie od 1.11.2019 r. do 31.01.2020 r. ze środków budżetu państwa w łącznej wysokości 718,01 zł uznaje się za dotację udzieloną z budżetu państwa i wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem. Kwotę tą należy zwrócić do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
Podstawa prawna: art. 121 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) oraz art. 169 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).
Termin wykonania: 15 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

3. W sytuacji zaistnienia rozbieżności między pozyskanymi danymi, a przedłożoną dokumentacją dokładnie wyjaśniać stan faktyczny.

Podstawa prawna: art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku, gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznawać za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustalać, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem. Osobie przebywającej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uchylać prawo do świadczeń pomocy społecznej od dnia wyjazdu z kraju.

Z uwagi na powyższe uznaje się zasiłek okresowy wypłacony za okres od 18.06.2020 r. do 30.06.2020 r. w wysokości 151,88 zł. za dotację udzieloną z budżetu państwa i wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem. Kwotę tą należy zwrócić do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Podstawa prawna: art. 5 pkt 1 oraz art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) oraz art. 169 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

Termin wykonania: 15 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

5. Sporządzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych zlecać osobom zatrudnionym na stanowisku pracownika socjalnego.

Podstawa prawna: § 4 i § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788).

Termin wykonania: na bieżąco

6. Rozstrzygnięcie decyzji formułować w sposób jasny i zrozumiały, tak aby nie powodowało nieдомówień i możliwości różnej interpretacji. Ma ono wyrażać rezultat

stosowania normy prawa materialnego do konkretnego wypadku, w kontekście konkretnych okoliczności faktycznych i materiału dowodowego. Winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na Stronę nałożone.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

7. Podjąć działania zmierzające do realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).

Termin wykonania: 30 września 2021 r.

8. Decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie posiłku dla dzieci uchylać lub dokonywać ich zmiany na okres zaprzestania korzystania z pomocy z powodu braku możliwości kontynuacji nauki w szkole w formie stacjonarnej.

Podstawa prawna: art. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) oraz art. 155 i art. 163 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, w podstawie prawnej przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstawy ich wydania. W decyzjach wskazywać aktualne i mające zastosowanie publikatory aktów prawnych z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronom postępowania za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez

inne upoważnione osoby lub organy, a gdy działa przez przedstawiciela - temu przedstawicielowi. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej lub przez pracowników, dopilnować aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40 § 1, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

11. Decyzje administracyjne w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych doręczać w terminie 7 dni od ich wydania właściwemu Oddziałowi Wojewódzkiemu Narodowego Funduszu Zdrowia.

Podstawa prawna: art. 54 ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. 2020, poz. 1398 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

12. Zatrudnić osobę na stanowisku Kierownika Klubu „Senior+”.

Podstawa prawna: część IV.2. ust. 8 Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 ustanowionego Uchwałą Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. (M.P. z 2021 r., poz. 10)

Termin wykonania: do 30 czerwca 2021 r.

13. Sprawozdawczość przekazywaną do wojewody sporządzać w sposób staranny i rzetelny. W sprawozdaniach wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia

do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta Świerzawa
- 2.a/a

